

Ægteskabs Anerkendelse, som de tre ærede Medlemmer have taget. Ordet for. Dem vilde det fakultative borgerlige Ægteskab kunne hjælpe, thi naar man havde det, vilde de uden at træde ud af Folkekirken kunne faa borgerligt Ægteskab. Hverken for Staten eller for de enkeltes Skyld er det altsaa nødvendigt at gaa til almindeligt borgerligt Ægteskab. Det er hos os kun nødvendigt af Hensyn til Kirken, men over for den er det ogsaa ganske nødvendigt. Jeg forbavses, naar jeg hører det ærede Medlem for Assens tale, som om det ikke betød saa meget, at nogle Præster føle sig generede i deres Samvittighed. Jeg troede, vi vare enige om, at det ikke var en Smaating, at Folk generedes i deres Samvittighed. Det er noget, man maa sige til den danske Lovgivningsmagts Pris, siden vi fik Grundloven, at den i Afgørelser af alle den Slags Spørgsmaal indtil Dato har været meget om over for Samvittighederne og ikke har villet tvinge Folk til at handle mod deres Samvittighed i noget kirkeligt Spørgsmaal. For Øjeblikket ere Præsterne ofte tvungne til at handle imod deres Samvittighed. Vi kunne blot se paa Dommen over Pastor Ifversen i Gaar. Dommen er vel juridisk rigtig, den kan vel ikke være anderledes. Men enhver maa dog føle, at det er et stift Stykke, naar man tvinger en Mand til at foretage en Handling, som strider imod hans Samvittighed, og som strider imod den Forkyndelse, han som Kirkens Tjener er forpligtet til. Det er ganske urimeligt at ville tvinge ham til at handle mod sin Samvittighed. Men man kan ikke undgaa dette, saa længe han skal optræde ikke blot som Kirkens Tjener, men som Statens Embedsmand, og i denne sin sidste Egenkab skal sørge for, at et Ægteskab, som Staten erkender for lovligt, faar borgerlig Gyldighed. Saa længe han skal det, kan man ikke fritage ham, for Forpligtelsen. Saa længe vil han kunne blive tvungen til at handle imod sin Samvittighed eller til at gøre, hvad denne Mand vel vil gøre, hvis Dømmen endelig gaar ham imod, og hvad jeg antager, enhver ærekær Mand vilde gøre i hans Sted: nemlig nedlægge sit Embede. Hvis man gaar til det fakultative Ægteskab, kan der, saa vidt jeg kan se, slet ikke være Tale om at give Præsterne en saadan Samvittighedsfrihed som den, vi efter Forslaget her ville give dem. Det kan der ikke være Tale om nu for Tiden. Men det kan der heller ikke være Tale om, hvis vi faa fakultativt borgerligt Ægteskab. Thi ogsaa under dette bliver

Præsten ved at være Statens Embedsmand og at optræde paa dens Vegne. Giver man Folk Ret til at forlange kirkelig Vielse som borgerlig Godkendelse af deres Ægteskab, maa Præsten jo vie dem, og vi ere derved ikke en Smule ude over Vanskelighederne.

Det ærede Medlem for Vinderup (Svendsen) siger rigtignok: der vil dog neppe komme nogen og forlange kirkelig Vielse, naar de vide, at det vil volde Vanskelighed at faa den. Jo, det ærede Medlem kan være vis paa, at der vil være mange mærkelige Folk, der ville komme og forlange kirkelig Vielse, naar de have Ret til at kræve den. Jeg er f. Eks. ganske sikker paa, at „Mureren“ fremdeles vil forlange kirkelig Vielse. Vi vide jo, at han sætter en ganske overordentlig Pris derpaa. Men selv om han maaske er noget for sig, saa er der dog utvivlsomt en Mængde andre Mennesker, for hvilke det at faa kirkelig Vielse, naar man havde fakultativt borgerligt Ægteskab, vilde have stor Betydning, selv om de ikke personlig brød sig om den. Hvad mener det ærede Medlem f. Eks. om en eller anden „Dame“, en bekendt eller berygtet Dame, som skulde giftes, og som kunde ønske kirkelig Vielse for derigennem at faa sat et Uangribelighedens Stempel paa sig, for at faa Samfundet til under de allerfineste og højtideligste, ja religiøse Former at sige: Der er ingen Ting i Vejen. Det ærede Medlem kan være vis paa, at den kirkelige Vielse vilde blive forlangt af mangen saadan Dame, naar hun stod som Medlem af Folkekirken og havde Ret til at forlange det, og Præsten kunde ikke sige nej, naar han fremdeles skulde optræde som borgerlig Embedsmand ved Siden af, at han var Kirkens Embedsmand. Han vilde da være nødt til at gøre det, som Loven gav vedkommende Ret til at forlange. Jeg forstaaer de Udtalelser, der faldt fra den ærede Ordfører og den højtærede Minister saaledes, at Meningene ikke var den, som man har villet lægge ind i disse Udtalelser: „Dette Forslag eller intet“, men at Meningene kun var den, at de vilde slaa fast, at man ikke sammen med fakultativt borgerligt Ægteskab kan give Præsterne Frihed til at nægte de Personer, der efter Loven fik Ret til at forlange kirkelig Vielse, denne. Saaledes som jeg har forstaaet det, er det denne Tanke, man har villet slaa ned, og jeg tror for saa vidt, det er heldigt, at det bliver sagt, for jeg tror aldrig, et Folkeeting vil give sit Samtykke til at gaa ind paa en saadan Ordning, og saa er det